איחוד בתי הכנסת והקהילות בישראל
Union of Synagogues and Communities in Israel

הארגון העולמי של בתי הכנסת והקהילות האורתודוקסיות
World Organization of Orthodox Communities and Synagogues
World Zionist Organisation ההסתדרות הציונית העולמית

בס"ד

"וְהָיָה מִדֵּי חָדְשׁוֹ בְּחָדְשׁוֹ, וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ" (ישעיהו פרק סו פסוק כג)

לוח דינים ומנהגים לעדות ישראל

מבוסס על לוח דינים ומנהגים בעריכת פרופ' יהודה איזנברג – הוצאת "היכל שלמה" ו"הארגון העולמי של בתי הכנסת"

ניסן תשפ"ו

19 במרץ – 16 באפריל 2026

המולד: יום רביעי 16:34 ו-13 חלקים
זמן קידוש לבנה: ממוצאי שבת, ד' בניסן (21.3.2026), עד ליל ד', י"ד בניסן (31.3.2026)
שכח יוכל לברך בליל הסדר
זמן קידוש לבנה לפי עדות המזרח: מליל ה', ח' בניסן (25.3.2026), עד ליל ד', י"ד בניסן (31.3.2026).
תקופת ניסן: חצות ליל ד', כ"א בניסן (8.4.2026), שעה 24:00

ראש חודש ניסן, יום ה', א' בניסן (19.3.2026). תפילת ראש חודש.
בכל חודש ניסן אין אומרים תחנון, ולא "יהי רצון" שאחר קריאת התורה ביום ב' וביום ה', ואין מזכירים נשמות בשבת ובחול, ואין אומרים בשחרית בשבת "אב הרחמים" ולא "צדקתך צדק" במנחה. אבל אומרים "אל ארך אפים" ו"למנצח". ואין מתענים בניסן, מלבד חתן ביום חופתו ובכורים בערב פסח. מא' ועד י"ג בניסן נוהגים לומר בכל יום בפרשת נשא את פרשת הנשיאים נשיא ליום, וביום י"ג ממשיכים לקרא עד "כן עשה את המנורה" בפרשת בהעלותך. (יש הנוהגים לקרוא את פרשת הנשיא בספר תורה בלי ברכות).

שבת פרשת ויקרא, ג' בניסן (21.3.2026). קוראים לשבעה בפרשת השבוע, ומפטירים בישעיהו מג,כא "עם זו יצרתי" עד מד,כג "ובישראל יתפאר".
במנחה קוראים לשלושה בפרשת צו, ואין אומרים "צדקתך צדק".

יום שישי ט' בניסן (27.3.2026) מעבר לשעון קיץ

שבת פרשת צו, י' בניסן, שבת הגדול (28.3.2026). פיוטים לשבת הגדול אם נהוג. מפטירים במלאכי ג,ד "וערבה" עד סוף הספר, וחוזרים על הפסוק "הנה אנכי שולח לכם".
במנחה קוראים שלשה בפרשת שמיני. מפסיקים לומר "ברכי נפשי". נוהגים לקרוא הגדה של פסח מ"עבדים היינו" עד "לכפר על כל עוונותינו" (דעת הגר"א לא לאומרו).
במוצאי שבת אחרי תפילת ערבית אין אומרים "ויהי נועם", "ואתה קדוש".

ערב פסח, יום ד' י"ד בניסן (1.4.2026)
בדיקת חמץ, אין להתחיל במלאכה או בסעודה כחצי שעה לפני לילה. מיד אחרי תפילת ערבית בודקים את החמץ לאור נר. לפני הבדיקה מברך "על ביעור חמץ" ומכוון על הבדיקה והביטול שבלילה, על שרפת החמץ ביום, ועל הביטול שלאחר השריפה. אין לדבר בין ברכה לבדיקה אלא לצורך הבדיקה, ואם דיבר צריך לחזור ולברך (ונכון שלא ידבר עד גמר הבדיקה). יש לבדוק כל מקום שמכניסים בו חמץ, כולל מכונית שיש לבודקה לאור פנס! אפשר למנות שליח לבדוק. אם השליח בודק מתחילת הבדיקה הוא המברך. אם השליח ממשיך או גומר בדיקה, אינו מברך. אחר הבדיקה אומר בשפה המובנת לו: "כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי דלא חמיתיה ולא ביערתיה, ליבטל וליהוי כעפרא דארעא". בעברית: "כל חמץ ושאור שיש ברשותי, שלא ראיתיו ושלא ביערתיו, יבטל ויהיה כעפר הארץ".

שחרית, משכימים להתפלל, אין אומרים מזמור לתודה, ולא למנצח... יענך. (ב"איזהו מקומן" אין אומרים "יהי רצון כאילו הקרבתי תודה"). אוכלים חמץ עד שליש היום, ושורפים את החמץ עד סוף שעה חמישית. מיד אחרי השריפה יבטל את החמץ, ויאמר בשפה שמבין: "כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי דחמיתיה ודלא חמיתיה דביערתיה ודלא ביערתיה, ליבטל ולהוי כעפרא דארעא". בעברית: "כל חמץ שברשותי, שראיתיו ושלא ראיתיו, שבערתיו ושלא בערתיו, ייבטל ויהיה כעפר הארץ". הבכורים מתענים, ונוהגים להקל ולאכול בסעודת מצוה, ולכן נהגו לסיים מסכת בסעודת מצווה. המתענה יאמר במנחה בשמונה עשרה בלחש "עננו", ואין נוהגים כבתענית ציבור.

אסור לאכול במשך היום מצה הראויה למצוות אכילת מצה בלילה, אבל מותר לאכול מצה עשירה או מבושלת שאין יוצאים בה בלילה. יש המתירים רק עד 4 שעות ביום זמן היתר חמץ. לדעת ה"נודע ביהודה" מותר עד חצות, אך לא נהגו כמוהו.
אחרי חצות אסור לעשות מלאכה רגילה (ראה תס"ח מ"ב ז' איזו מלאכה מותרת).
מקדימים להתפלל מנחה גדולה, ונוהגים לומר אחרי מנחה גדולה, סדר קרבן פסח.
בירושלים נהגו לאומרו ליד הכותל המערבי.
השנה מקיימים מצוות ביעור מעשרות.
מנהג יראים לאפות מצות מצווה אחר הצהרים באמירת הלל. מכינים את צרכי הסדר מבעוד יום. יש להדר לקחת חסה למרור ויש לבודקה מחרקים, או להשתמש בחסה וכרפס שגדלו בשיטה המונעת חרקים. לכרפס לוקחים ירק שברכתו בורא פרי האדמה, ויש המעדיפים את הירק ששמו "כרפס". מכינים חרוסת להטביל בה המרור, ומי מלח להטביל בהם את הכרפס. צולים את הזרוע (ואסור לאוכלו בליל הסדר), ומבשלים את הביצה. ראוי לסדר את השולחן מבעוד יום.
בחו"ל צריך להכין ביום זה עירוב תבשילין כדי שאפשר יהיה לבשל ביום ששי (שהוא יו"ט שני) בשביל שבת.

א' פסח, יום ה', ט"ו בניסן (2.4.2026). מברכים **לפני** הדלקת הנרות "להדליק נר של יום טוב" ו"שהחיינו".
ערבית. תפילת יום טוב. לפני קדיש תתקבל אומרים ברוב בתי הכנסת הלל שלם. אין מקדשים בבית הכנסת. מתחילים את הסדר כשהוא ודאי לילה, אבל לא יאחר מדי. נשים חייבות בכל מצוות ליל הסדר. המשתמש ביין שיש בו קדושת שביעית, יימנע מלהטיף יין בעשרת המכות, שהרי אסור להשחית יין שיש בו קדושה. חובה מהתורה לאכול כזית מצה שמורה בלילה הראשון של פסח. נוהגים לאכול כשני זיתים בתחילה, אחד מהמצה העליונה ואחד מהאמצעית, ועוד כזית למצת כורך. האפיקומן נאכל אחר גמר הסעודה כשהוא שבע, קודם חצות, בשעה 12:43. אין לאכול אחר האפיקומן, אבל מותר לשתות. אין קוראים קריאת שמע על המיטה בליל פסח (בחו"ל בשני הלילות), רק פרשה ראשונה וברכת "המפיל", להראות שהלילה הוא ליל שמורים.

שחרית של יום טוב, הלל שלם, קדיש תתקבל. "אין כמוך", אב הרחמים, אומרים י"ג מדות ו"ריבונו של עולם" של יום טוב, מוציאים שני ספרי תורה, באחד קוראים לחמשה בפרשת בא "משכו" עד "צבאותם", חצי קדיש, ובשני למפטיר בפרשת פנחס "ובחודש הראשון". מפטירים ביהושע ה,ב "בעת ההיא" עד ו,א "אין יוצא ואין בא". י-ה אלי, אשרי, "יהללו", "לדוד מזמור". אחרי הכנסת הספרים להיכל פותחים הארון לתפילת טל, ומתחילים: "אלוהינו ואלוהי אבותינו טל תן לרצות ארצך" עד "לשובע ולא לרזון", חצי קדיש. יש אומרים תפלת טל בחזרת הש"ץ, מכריזים "מוריד הטל" לפני מוסף, מפסיקים לומר "משיב הרוח" ואומרים "מוריד הטל".

לא אמר "מוריד הטל" אינו חוזר. אמר "מוריד הגשם", אם לא סיים את הברכה, ולא אמר ברוך אתה ה' חוזר ל"אתה גבור", ואם סיים הברכה, חוזר לראש התפילה, וכן עד 30 יום, המסופק אם אמר – חוזר.
שיר של יום: "בצאת ישראל ממצרים".
מנחה. תפלה של יום טוב.

א' חול המועד, יום ו' ט"ז בניסן (3.4.2026) (בחו"ל יום טוב שני). אין מאחרים תפילת ערבית כדי להתחיל בספירת העומר, כדי שיהיו "שבתות תמימות". תפילה של חול, "אתה חוננתנו", "ותן ברכה" (במקום "טל ומטר").

טעה ואמר "ותן טל ומטר" וסיים הברכה יחזור לתחילת הברכה, (אמר בא"י, אומר: "למדני חוקיך"), עקר רגליו - חוזר לראש התפילה. המסופק, עד שלשים יום דינו כמו ב"משיב הרוח ומוריד הגשם".

"יעלה ויבוא", קדיש תתקבל, ספירת העומר, עלינו, הבדלה ככל מוצאי יום טוב.

ספירה. לכתחילה יש לספור בעמידה, בתחילת הלילה, אחר צאת הכוכבים. כל הלילה סופר בברכה. אם שכח לספור ספירה בלילה, יספור ביום בלי ברכה, ואם שכח גם ביום יספור בכל הלילות הבאים בלי ברכה. ראוי שישמע הברכה מאחר, ויכוין לצאת והמברך יכווין להוציאו. (המסופק אם ספר, סופר שאר הימים בברכה). אם ספר בין השמשות, לפני שעברו 17 דקות מהשקיעה, צריך אחר כך לספור עוד פעם בלי ברכה.

תיירים שדעתם לחזור לחו"ל שומרים יום טוב כאנשי חו"ל, ראה דינם בחג הסוכות. יש נוהגים יום טוב רק לחומרה: אוכלים כזית מצה ומרור בלי הברכה של אכילת מצה ומרור, שותים 4 כוסות ומברכים ברכת פרי הגפן רק על כוס ראשון ועל כוס של ברכת המזון, והגדה אומרים בלי חתימה, או לפחות את הקטע "רבן גמליאל אומר: כל שלא אמר שלשה דברם אלה בפסח"... וכו'.

שחרית. אין מניחים תפילין ואין אומרים "מזמור לתודה". תפילה של חול, "יעלה ויבוא", חצי הלל, קריאת התורה, מוציאים שני ספרי תורה, בראשון קוראים לשלושה בפרשת אמור: "שור או כשב" עד "וידבר משה את מועדי ד' אל בני ישראל". בספר שני קוראים לרביעי בפרשת פנחס: "והקרבתם" (כח,יט) עד "לא תעשו" (כה.) חצי קדיש, אשרי ובא לציון, מוסף של יום טוב, "והקרבתם", קדיש תתקבל, עלינו, שיר של יום: תהלים עח, משכיל לאסף, אין כאלקינו.
[בחו"ל: יום טוב שני של גלויות. כל התפילות של יום טוב. בשחרית הלל שלם, מוציאים שני ספרי תורה בראשון קוראים לחמשה בפרשת שור או כשב, ובשני והקרבתם, מפטיר במלכים ב' כג,א "וישלח המלך" עד "לא קם כמוהו" (כח)].
יום זה נקרא "יום הנף" שבו היו מניפים את העומר בבית המקדש. רק למחרת מותר לאכול מן התבואה החדשה. על כן המטיילים בארץ ייזהרו שלא יאכלו שיבולים הגדלים בשדות.

ב' חול המועד, יום שבת קודש, י"ז בניסן (4.4.2026). הדלקת נר. אין אומרים פרקי "לכו נרננה" ו"במה מדליקין", רק מזמור שיר ליום השבת. יש שמתחילים "מזמור לדוד" ואומרים גם כמה חרוזים מ"לכה דודי" כמו בחול המועד סוכות.
ערבית של שבת, "יעלה ויבוא", ספירת העומר.

שחרית של שבת, חצי הלל. קדיש תתקבל. קוראים שיר השירים, אם יש מגילה כשרה מברך: "על מקרא מגילה" ו"שהחיינו". קדיש יתום (יש שאין נוהגים לקרוא שיר השירים בבית הכנסת בציבור). אין כמוך, מוציאים שני ספרי תורה. בראשון קוראים לשבעה בפרשת כי תשא "ראה אתה אומר אלי" עד "בחלב אמו". חצי קדיש. בספר שני קוראים למפטיר "והקרבתם". מפטירים ביחזקאל לז,א: "היתה עלי יד ה'" עד לז,יד "נאם ה'". בברכות ההפטרה חותם של שבת בלבד. "יקום פורקן", אשרי, "יהללו", "ובנחה", חצי קדיש.
מוסף של יום טוב, ומזכיר של שבת: וביום השבת, ישמחו. קדיש תתקבל, אין כאלוקינו. שיר של יום: מזמור שיר ליום השבת. אדון עולם.
מנחה של שבת וקוראים לשלושה בפרשת שמיני. "יעלה ויבוא".
בערבית במוצאי שבת אומר: "אתה חוננתנו", "יעלה ויבוא", קדיש תתקבל. אין אומרים "ויהי נועם" "ואתה קדוש". ספירת העומר. הבדלה של מוצאי שבת. עלינו, קדיש יתום.

ג' חול המועד, יום א', י"ח בניסן (5.4.2026). שחרית: כתפילת א' בחול המועד. קריאת התורה בספר ראשון לשלושה בפרשת בא, שמות יג,ח: "קדש לי כל בכור" עד סוף הפרשה, ובספר השני לרביעי בפרשת פנחס: "והקרבתם".
מוסף של יום טוב. שיר של יום: תהלים פ' - למנצח אל שושנים.

ד' חול המועד, יום ב', י"ט בניסן (6.4.2026). תפילה כאתמול. קריאת התורה: בספר ראשון שלשה בפרשת משפטים (כב,כד): "אם כסף תלוה" עד "בחלב אמו" (כג,יט). בספר שני לרביעי כאתמול. מוסף יום טוב. שיר של יום: תהלים קה, הודו לה' קראו בשמו.

ה' חול המועד, יום ג', כ' בניסן (7.4.2026). תפילה כאתמול. קריאת התורה. בספר ראשון קוראים לשלושה בפרשת בהעלותך מ"במדבר סיני" עד "ולאזרח הארץ". בספר שני לרביעי "והקרבתם". חצי קדיש, מוסף של יום טוב. שיר של יום: תהלים קלה, יהללו.

שביעי של פסח, יום ד', כ"א בניסן (8.4.2026). בהדלקת הנר אין מברכים שהחיינו.
ערבית תפילת יום טוב, קדיש תתקבל, ספירת העומר, עלינו. בקידוש בבית אין אומרים "שהחיינו". נוהגים לומר שירת הים (על שפת הים) בשירה וריקודים.
שחרית יש נוהגים לומר שיר היחוד ושיר הכבוד לפני התפילה. את שירת הים אומרים פסוק בפסוק עם הש"ץ. חצי הלל, קדיש תתקבל, י"ג מדות ותפילת "ריבונו של עולם", מוציאים שני ספרי תורה, באחד קוראים לחמשה בפרשת בשלח מתחילת הפרשה עד "אני ה' רופאך". נוהגים לעמוד בשירת הים. חצי קדיש, ובשני למפטיר "והקרבתם". מפטירים בשמואל ב,כב "וידבר דוד" עד סוף הפרק. הזכרת נשמות, אב הרחמים, מוסף של יום טוב. שיר של יום: תהילים יח - "למנצח לעבד ה'".
במנחה תפילה של יום טוב.

אסרו חג, יום ה', כ"ב בניסן (9.4.2026). מרבים קצת בסעודה. מוצאי יום טוב, בערבית "אתה חוננתנו", ספירת העומר והבדלה. בשחרית קוראים ל-3 אנשים בפרשת שמיני.
[**בחו"ל**: אחרון של פסח. תפילות יום טוב. בשחרית חצי הלל, מוציאים שני ספרי תורה, באחד קוראים לחמשה בפרשת ראה מ"כל הבכור" עד סוף הפרשה, בשני מפטיר "והקרבתם". מפטירים בישעיהו י,לב "עוד היום בנוב" עד יב,ו "קדוש ישראל". מזכירים נשמות, אב הרחמים, אשרי, "יהלל", חצי קדיש, מוסף כאתמול, "ותערב", ברכת כהנים, ממשיכים עד הסוף כרגיל. מנחה כנהוג ביום טוב.]
תיירים שדעתם לחזור, שומרים יום טוב אחרון כאנשי חו"ל, בצנעה, ראה בסוכות וא' חול המועד פסח, ונוהגים שלא לאכול חמץ.

אין נושאים נשים ואין מסתפרים מפסח עד ל"ג בעומר ביום. יש נוהגים מראש חודש אייר ועד שבועות, ומפסיקים ב ל"ג בעומר. ויש הנוהגים מפסח עד ראש חודש סיון.
נשים נוהגות שלא לעשות מלאכה בין פסח לעצרת, משקיעת החמה עד אחרי ספירת העומר. זמן הספירה מ-17 דקות אחרי השקיעה.

שבת פרשת שמיני, כ"ד בניסן (11.4.2026). קוראים לשבעה בפרשת השבוע, ומפטירים בשמואל ב,ו "ויוסף עוד דוד" עד ז,יז: "אל דוד". מברכים חודש אייר שיחול ביום ו' וביום שבת קודש (16-17.4.2026). (מנהג הגר"א לא לומר "אב הרחמים", ויש נוהגים לאומרו בכל השבתות שבין פסח לשבועות, אפילו בשבתות שמברכים החודש, ובפרט כשמברכים ראש חודש סיוון, ואפילו יש ברית מילה בבית הכנסת, כי חורבן קהילות אשכנז בגזרות תתנ"ו היה בסוף אייר ובתחילת סיוון).
המולד: יום שישי בבוקר בשעה 5:18 ו-14 חלקים
במנחה קוראים לשלושה בפרשת תזריע. אין אומרים "צדקתך צדק". מתחילים לומר בכל שבתות הקיץ פרקי אבות: פרק א'.

יום ג', כ"ז בניסן (14.4.2026), יום הזיכרון לשואה ולגבורה.
יום ה', כ"ט בניסן (16.4.2026), ערב ראש חודש, אין אומרים יום כיפור קטן.
א' ראש חודש, יום ו', ל' בניסן (17.4.2026), ככל ראש חוחודש.

* * *

לוח דינים ומנהגים לחודש ניסן כמנהג עדות מזרח

המולד: יום רביעי 34:16 + 13 חלקים
זמן ברכת הלבנה: מליל ה', ח' בניסן, עד ליל ד', י"ד בניסן.
תקופת ניסן: חצות ליל יום ד' , כ"א בניסן, שעה 24:00

ראש חודש ניסן, יום חמישי, א' בניסן, נוהגים ככלל ר"ח.
מברכים ברכת האילנות בחודש ניסן. מברכים על פרחי אילנות מאכל המלבלבים. צריך שיהיו לפחות שני אילנות. סדר ברכת האילנות: פתיחת אליהו, "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שלא חיסר בעולמו כלום, וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהן בני אדם", "הללויה הללו את ה' מן השמים", "שיר המעלות בשוב ה'", קדיש על ישראל. יש שנהגו לאומרה כסדר המובא בסידורים. יש שנהגו לברך ביום ראשון של חוה"מ פסח.
אין נופלים על פניהם בכל חודש ניסן, מפני שבאחד בניסן הוקם המשכן, וי"ב נשיאים הקריבו קרבנם בי"ב יום, וכל אחד היה עושה ביומו יום טוב. יום י"ג הוא אסרו חג, י"ד ערב פסח, וימי הפסח, ואסרו חג פסח. כיון שיצא רובו בקדושה, אין נופלים על פניהם ואין אומרים תחנון עד סוף החודש. אין אומרים "צדקתך" בשבת. אין מספידים בו, ואין מתענים בו. (בספר "חקת הפסח" כתב, שאפילו חתן ביום חופתו, ואפילו בר"ח ניסן שיש אומרים שהוא תענית צדיקים, לא יתענה). לדעת מרן השו"ע מתענים תענית יחיד.
מאחד בניסן עד י"ג בו נוהגים לומר בכל יום אחר התפילה פרשת הנשיא של אותו יום, ביום י"ג קורין פרשת בהעלותך, עד "כן עשה את המנורה" והוא כנגד שבט לוי. נוהגים לומר יהי רצון בכל יום ויום כנגד הנשיא של היום. אחר כך אומרים תפילה לעילוי נשמות.

שבת פרשת ויקרא, ג' בניסן. מפטירים בנביא (ישעיהו מ"ג) "עם זו יצרתי לי" עד "ובישראל יתפאר" (מד, כג).
מנחה - אין אומרים "צדקתך".

שבת פרשת צו, "שבת הגדול", י' בניסן. מפטירים "וערבה" (מלאכי ג, ד) עד סופו (ונוהגים לכפול הפסוק "הנה אנכי"). יש מפטירים "כה אמר ה' " (ירמיהו ז, כא). עד "כי באלה חפצתי נאום ה'".

ביום שישי ט בניסן עוברים לשעון קיץ

מנהג ישראל בכל מקום, שהרב דורש לציבור בהלכות הפסח, ללמדם את מצוות החג, להיזהר מחשש חמץ ולהכיר את ההכשרים לפסח.
מנחה - אין אומרים "צדקתך".
מוצש"ק - אומרים בערבית שובה, ויהי נועם, ואתה קדוש, ככל מוצאי שבת.

ערב פסח, יום רביעי, י"ד בניסן. בדיקת חמץ. אור לי"ד (יום שלישי בערב), יש להקפיד שלא להתחיל בשום מלאכה ולא לאכול חצי שעה לפני הלילה, עד שיבדקו את החמץ. זמן הבדיקה מיד לאחר תפילת ערבית וצאת הכוכבים. בודקים לאור נר בחורים ובסדקים. צריך לבדוק גם את המכונית בעזרת פנס חשמלי. לפני התחלת הבדיקה יאמר "יהי רצון" ו"לשם יחוד" ככתוב במחזורים. מברך "על ביעור חמץ" ומכווין על הבדיקה, על הביטול

של הלילה, ועל שרפת החמץ של היום והביטול שלאחריו. אין לדבר בין ברכה לתחילת הבדיקה, וראוי שלא לדבר בדברים שאינם מעניין הבדיקה עד סוף הבדיקה.
בברכה אחת יכול לבדוק כמה בתים, ואפשר שהמברך יבדוק חדר אחד, ובני ביתו חדרים אחרים. לאחר הבדיקה אומר שלוש פעמים: "כל חמירא דאיכא ברשותי דלא חזיתיה ודלא בערתיה לבטיל ולהוי כעפרא דארעא". ואם אינו מבין נוסח הביטול בארמית, צריך לאומרו בלשון שמבין. [וזהו תרגומו בעברית: כל חמץ ושאור שישנו ברשותי, שלא ראיתיו ושלא ביערתיו, ייבטל ויהי חשוב כעפר הארץ].
נהגו עפ"י הקבלה, שהאשה מפזרת בבית עשרה פתיתי חמץ שכל אחד מהם פחות מכזית, כדי שימצאם הבודק בבדיקתו. (כדאי לעוטפם בנייר שלא יתפזרו, ולרשום את מקומם שלא יאבדו). מבערים את החמץ למחרת. יש לרכז את החמץ במקום אחד, שאם יתפזר יצטרך לשוב ולבדוק.
בשחרית - אומרים "מזמור לתודה". הבכורות מתענים בערב פסח, אבל נהגו לעשות סיום מסכתא ולסמוך על זה, או על ידי השתתפות בסיום, ובלבד שיבינו מה שלומדים וישמחו בשמחת הסיום. יכולים לאכול גם בסעודת מצוה כגון ברית מילה, נישואין. נשים בכורות לא נהגו לצום, ואנן צריכות להשתתף בסעודת מצוה.
החמץ מותר באכילה עד שליש היום, שהוא 4 שעות זמניות מעלות השחר. לשיטת הרב אליהו סוף אכילה בשעה 9:37 , וסוף זמן שריפה שעה - 10:50. לשיטת הרב עובדיה סוף אכילת חמץ עד שעה 10:12 , וביעורו עד שעה 11:27.

לאחר הביעור אומר "כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי, דחזיתיה ודלא חזיתיה, דבערתיה ודלא בערתיה, ליבטיל ולהוי כעפרא דארעא". נהגו לאומרו 3 פעמים. (בעברית: כל חמץ ושאור שישנו ברשותי, שראיתיו ושלא ראיתיו, שבערתיו ושלא בערתיו, ייבטל ויהי חשוב כעפר הארץ).

יום י"ד, ערב פסח אסור באכילת מצה, כדי שבלילה יאכל מצה לתיאבון. (גם מי שאינו אוכל אורז בפסח, יכול לאכול אורז בערב פסח או תבשיל מקמח מצה שנילוש או התבשל ביום י"ג בניסן, עד השעה העשירית 15.55. (החישוב לפי שעה זמנית מזריחה ועד שקיעה, 3 שעות זמניות לפני שקיעה).
השנה מקיימים מצוות ביעור מעשרות.
מנחה - רצוי להתפלל בזמן מנחה גדולה. אחרי התפילה אומרים סדר הקרבת קרבן פסח מדין "ונשלמה פרים שפתינו", ככתוב במחזורים, וכן תפילת הקדוש מאוסטרופולי.
חסידים ואנשי מעשי נהגו לאפות מצה מצווה אחר חצות. יש להכין את מי המלח או מים ולימון מבעו"י, וכן לבדוק היטב את החסה מתולעים. עדיף לקנות חסה שגודלה בשיטה המונעת תולעים, וראוי לשוטפה במים.
נהגו להכין בבית הכנסת ערובי חצרות בערב פסח. לוקח כחצי ק"ג מצה, מברך "על מצות עירוב" ואומר "בדין עירובא" - ככתוב במחזורים.

יום א' דפסח, יום חמישי, ט"ו בניסן. אשה המדליקה נרות מברכת "להדליק נר של יום טוב", ו"שהחיינו". בעניין סדר הברכות לפני ההדלקה או אחריה עיין בליל סוכות.
המדליקה אחר השקיעה, תדליק מנר בוער, ותזהר לא לכבות את הגפרור, אלא להניחו שיכבה מאליו. ראוי להדליק נרות גדולים שידלקו עד סוף אמירת ההגדה.
יש להכין נר נשמה ממנו ידליקו אש לבישול.
בחו"ל - יש להכין מערכת פמוטים נוספת ליו"ט שני ונר נשמה נוסף, ממנו יעבירו אש להדלקת נרות ביו"ט שני ולבישול. עושים עירוב תבשילין.

ערבית - מתחילים מזמור של הרגל: "הודו לה' כי טוב" (תהילים קז), אחר כך אומר הש"ץ חצי קדיש בניגון של חג. לפני העמידה אומרים "אלה מועדי ה' ", ויש נוהגים להוסיף את הפסוק "וידבר משה את מועדי ה'", ח"ק, עמידה של יום טוב. אחרי העמידה אומרים הלל גמור בברכה בתחילה ובסוף. ויכוון לפטור בברכה גם את ההלל שבהגדה. קדיש תתקבל, בצאת ישראל יהא שלמא, ברכו, עלינו, יגדל.
נשים חייבות בכל מצוות ליל הסדר כאנשים.

סידור הקערה: מצות למעלה, זרוע מימין, ביצה משמאל, מרור (העלים העליונים של חסה) באמצע, חרוסת למטה מימין, כרפס למטה משמאל, וחזרת למטה באמצע. (יש שנוהגים ב"חזרת" ממש. ומנהגנו לקחת קלח של חסה). יסדר הכל בקערה עצמה, חוץ ממי המלח. נהגו להדר ולקחת למצת מצווה מצה שמורה משעת קצירה.
בקידוש - עומדים ומתחילים: "אלה מועדי", "בורא פרי הגפן", "אשר בחר בנו", וחותם "מקדש ישראל והזמנים". "שהחיינו", ושותה בישיבה בהסבה. אומרים ההגדה לפי הסדר.

קריאת ההגדה לפי הסדר. הכוס תכיל לפחות 'רביעית', וישתה רוב הכוס. יש אומרים שאפילו בכוס גדולה ישתה רוב כוס. בכוס שלישית או רביעית חייב לשתות 'רביעית', כדי שיברך ברכה אחרונה אחרי שתיית ארבע הכוסות. מנהגנו שגם הנשים חייבות בשתיית ארבע כוסות בהסבה. אם לא שתה 4 כוסות בהסבה, חייב לחזור ולשתות בהסבה. מן התורה חייב לאכול כזית מצה שמורה בלילה הראשון, ויש להדר לאכול 2 כזיתים בתחילה, ועוד כזית עם הכורך, וכזית אפיקומן בגמר הסעודה הנאכל על השובע. (יש המחמירים לאכול כשני זיתים). סוף זמן אכילת אפיקומן - חצות הלילה: 12:43.

שכח ולא אמר "יעלה ויבוא" בברכת המזון, או אם הוא מסופק - חייב לחזור על הברכה. אם ברך מתוך הגדה, אף אם הוא מסופק אם אמר יעלה ויבוא לא יחזור.

שחרית - אחרי "יושב בסתר" מוסיפים את המזמור של החג. בעמידה - תפילת יו"ט. אחר חזרת הש"ץ אומרים הלל גמור ומברכים "לגמור את ההלל", ותתקבל. פתיחת ההיכל. י"ג מידות, רבונו של עולם, יהי רצון ובריך שמיה. מי שברך לחיילי צה"ל ולמדינה. מוציאים שני ספרי תורה. באחד קוראים לחמשה בפרשת בא "משכו" (שמות יב, יד). חצי קדיש. ובשני קורא למפטיר בפרשת פנחס: "ובחודש הראשון" (פרק כח, טז), עד "לא תעשו", ח"ק. מפטירים ביהושע ה,ב: "בעת ההיא", עד "אין יוצא ואין בא", ומוסיפים פסוק מפרק ד, א' "ויהי ה' אל יהושע ויהי שמעו בכל הארץ". מי שברך לקהל. אחר כך אומרים תיקון הטל (יש נוהגים לאומרו אחרי הכנסת ספר תורה). בתפילת מוסף מפסיקים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם", ואומרים "מוריד הטל". שכח ואמר "משיב הרוח", אם נזכר לפני שאמר "ברוך אתה" חוזר ל"אתה גיבור". אמר "ברוך אתה ה'" - יסיים "למדני חוקיך" ויחזור ל"אתה גיבור". אמר "מחיה המתים" חוזר ל"אתה גיבור". התחיל "אתה קדוש" - חוזר לראש התפילה.
מנחה - תפילת יו"ט, קדיש תתקבל, בצאת ישראל, קדיש, עלינו לשבח.

א' דחוה"מ פסח, יום ששי ט"ז בניסן. במוצאי יו"ט מתפללים תפילה של חול ואומרים "אתה חוננתנו", ו"ברכנו" בברכת השנים. יעלה ויבוא. שכח ולא אמר "ברכנו" אלא "ברך עלינו" ינהג כדלקמן: לא אמר "ברוך אתה" חוזר ל"ברכנו". אמר "ברוך אתה ה'" – יסיים "למדני חוקיך" ויחזור ל"ברכנו", וממשיך משם כסדר עד סוף התפילה. סיים "מברך השנים", עד "יהיו לרצון האחרון" - אם נזכר חוזר ל"ברכנו". אחר "יהיו לרצון" האחרון - חוזר לראש התפילה.
מי שאמר במוצאי החג 90 פעם "רופא חולי עמו ישראל, ברכנו...". אם הוא מסופק אם אמר "ברכנו" בתפילתו, אינו צריך לחזור.
לאחר העמידה קדיש תתקבל, "שיר למעלות אשא עיני" וכו', עלינו לשבח. מתחילים בספירת העומר. לפני הספירה קוראים סדר קצירת העומר: שלושה פסוקים מפרשת אמור (כב,ט יא); "ובכן כך היתה קצירת העומר" (ממסכת מנחות), ומברכים על ספירת העומר: היום יום אחד לעומר, "הרחמן", "אנא בכח", "למנצח בנגינות". (יש הנוהגים לברך על העומר אחר קדיש תתקבל). הבדלה כמוצאי יו"ט: יין והמבדיל בלבד.
בשחרית - מתחילים כביום חול, אין מניחים תפילין, אומרים "מזמור לתודה", קוראים הלל בדילוג בלי ברכה. קדיש תתקבל. מוציאים שני ספרי תורה, באחד קוראים לשלושה בפרשת אמור (כב,כו כג,מד): "שור או כשב", עד "וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל", אין אומרים ח"ק אחר ספר ראשון, אלא אחר העולה רביעי. ובספר שני קוראים לרביעי בפרשת פנחס (כח,יט): "והקרבתם", עד "לא תעשו" (כח). ח"ק, "אשרי", "ובא לציון", "בית יעקב", "שיר המעלות", שיר של יום, מחזירים ס"ת למקומו. ח"ק, מתפללים מוסף של יום-טוב ואומרים "את יום מקרא קודש הזה". קדיש תתקבל, מזמור של חג, קדיש יהא שלמא, פטום הקטורת, קדיש על ישראל, עלינו לשבח.

בחו"ל - יום שישי ט"ז בניסן הוא יו"ט שני, נוהגים בו כמו ביו"ט ראשון. הלל שלם בברכה בלילו ויומו. בעניין ספירת העומר, יש נוהגים לברך אחר תפילת ערבית כדי שלא ישכחו. ויש המברכים אחר הסדר וכל אחד יעשה כמנהגו. (עיין בהגדת או"ח למהרי"ח תפ"ט,א). מוציאים שני ספרי תורה, בראשון קוראים לחמישה "שור או כשב". מפטיר כמו ביום ראשון בפנחס. ההפטרה במלכים ב' כ"ג "וישלח המלך" עד "ואחריו לא קם כמוהו". אין עושין שוב תיקון הטל. מוסף ומנחה כמו ביו"ט ראשון.

ב' דחוה"מ, יום שבת קודש, י"ז בניסן.
בערבית - מתחילים "מזמור לדוד הבו לה'", לכה דודי, אין אומרים "במה מדליקין", אך אומרים "כל ישראל", "אמר ר' אלעזר", קדיש על ישראל. "מזמור שיר ליום השבת", "ה' מלך", ואין אומרים מזמור הרגל. בעמידה - "אתה קדשת", "יעלה ויבוא". אם שכח - חוזר, שלא כמו בר"ח. ברכת מעין שבע, קדיש תתקבל, "מזמור לדוד ה' רועי", קדיש יהא שלמא, ברכו, "עלינו לשבח", ספירת העומר, "יגדל".
שחרית - מתפללים כבכל שבת. בעמידה, "ישמח משה", "יעלה ויבוא". אחר העמידה הלל כמו אתמול, בלא ברכה בתחילה וסוף, קדיש תתקבל, פתיחת ההיכל, י"ג מידות, יהי רצון, "בריך שמיה". מי שברך לחיילי צה"ל ולמדינה.
מוציאים שני ס"ת, קוראים בראשון לשבעה בפרשת כי תשא (שמות ל"ג,י"ב) "ויאמר משה אל ה' ראה" עד "לא תבשל גדי בחלב אמו". ח"ק. המפטיר קורא בספר שני "והקרבתם". ח"ק. הפטרה ביחזקאל ל"ז: "היתה עלי" עד "דברתי ועשיתי נאום ה'".
בברכות ההפטרה אין מזכיר חג המצות, אלא חותם מקדש השבת בלבד.
מוסף - של יו"ט ואומר "את יום השבת הזה ואת יום מקרא קודש הזה".
מנחה - מוציאים ס"ת וקורין שלושה גברי בפרשת שמיני. עמידה של שבת, ואומר יעלה ויבוא. אין אומרים צדקתך.
מוצ"ש - ככל שבת. אחר העמידה, "שובה ה'". ספירת העומר. הבדלה כמוצאי שבת.

ג' דחוה"מ, יום ראשון י"ח בניסן, התפילה וההלל כיום א' דחוה"מ. מוציאים שני ס"ת. קוראים באחד לשלשה בפרשת בא: "קדש לי כל בכור" עד סוף הפרשה. בשני – לרביעי כאתמול "והקרבתם", ח"ק וכו'. סיום התפילה כיום א' בחול המועד.

ד' דחוה"מ, יום שני י"ט בניסן. התפילה וההלל כיום א' דחוה"מ. בשני ס"ת, קורא באחד לשלשה בפרשת משפטים: "אם כסף תלוה את עמי" עד "לא תבשל גדי בחלב אמו". בשני - לרביעי כאתמול "והקרבתם". סיום התפילה כיום א' בחול המועד.

ה' דחוה"מ, (ערב שביעי של פסח), יום שלישי, כ' בניסן. התפילה וההלל כיום א' דחוה"מ. שני ספרי תורה. בראשון קוראים לשלשה בפרשת בהעלותך: "במדבר סיני", עד "ולאזרח הארץ" (במדבר ט, א-י"ד). ובשני קוראים לרביעי כאתמול "והקרבתם". סיום התפילה כיום א' בחול המועד.

שביעי של פסח, יום רביעי, כ"א בניסן. בהדלקת הנר האשה מברכת "להדליק נר של יו"ט" ואין מברכים "שהחיינו". אם מדליקה אחרי השקיעה, תדליק מנר דולק, ותיזהר לא לכבות את הגפרור. בעניין סדר הברכה וההדלקה, עיין בליל סוכות.
ערבית - מתחילים במזמור הרגל "הודו לה'" (תהילים ק"ז). ח"ק. לפני העמידה, "אלה מועדי ה'", ח"ק. עמידה של יו"ט. אחרי העמידה, קדיש תתקבל, "בצאת ישראל", יהא שלמא, ברכו, עלינו, ספירת העומר, יגדל.
בבית - "אלה מועדי", "בורא פרי הגפן", "אשר בחר בנו" וכו', וחותם "מקדש ישראל והזמנים". אין מברך שהחיינו. יש שנהגו להיות ערים בלילה, לקרוא תיקון ז' של פסח, ומסיים בשירת הים בשמחה, ופיוטים כנהוג. ויש שנהגו לאומרם לפני עמוד השחר.
שחרית - תפילה של יו"ט, מוסיפים את מזמור החג אחרי "יושב בסתר". אחרי העמידה אומרים הלל בדילוג. בשעת פתיחת ההיכל אומרים "רבש"ע מלא משאלותינו", י"ג מידות, יהי רצון, בריך שמיה, מי שברך לחיילי צה"ל ולמדינה. מוציאים שני ספרי תורה, באחד קוראים לחמשה גברי בפרשת בשלח מתחילתה, עד "כי אני ה' רופאך", ח"ק. בשני קוראים למפטיר "והקרבתם", ח"ק אחר המפטיר. ההפטרה בנביא (שמואל ב כ"ב, א): "וידבר דוד" עד סוף הפרק. מי שבירך לקהל.
מוסף ומנחה - של יו"ט.
מוצאי יו"ט - "אתה חוננתנו", ספירת העומר, הבדלה של יו"ט (יין והמבדיל בלבד).

אסרו חג, יום חמישי, כ"ב בניסן, בימי ספירת העומר, עד ל"ד בבוקר, נוהגים מנהגי אבלות, אין נושאין נשים, אין מסתפרים וכו'.
נהגו בארץ לחוג את חג המימונה בצניעות. הולכים לקבל ברכות הרבנים לברכה והצלחה.
בחו"ל - שמיני של פסח, מתפללים כמו בשביעי של פסח. אין גומרים את הלל. מוציאים שני ספרי תורה. בראשון קוראים לחמשה מ"כל הבכור" (דברים י"ד) עד "כברכת ה' אשר נתן לך". בספר שני המפטיר קורא בפרשת פנחס "והקרבתם". ההפטרה (בישעיה י') "עוד היום בנוב לעמוד" עד "כי גדול בקרבך קדוש ישראל".

שבת פרשת שמיני, כ"ד בניסן. מפטירים בנביא "ויוסף עוד דוד" (שמואל ב ו) עד "איש לביתו". מברכים חודש אייר שיחול ביום ששי ושבת.
מתחילים פרקי אבות פרק א'.
מנחה - אין אומרים צדקתך.

יום שלישי כ"ז בניסן, יום השואה והגבורה. בתפילה אזכרה לקדושי השואה, תהילים מזמור צ"ד וקדיש יהא שלמא.
א' דר"ח אייר, יום ששי, ל' בניסן, כנהוג בכל ר"ח.

בברכת חודש טוב ומבורך

יצחק מאמו ***דוד בן-נאה***

זמני הדלקת נרות ביום שישי ב' ניסן (20.3.2026)

הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות		הדלקת נרות		
ירושלים	17:15	ירושלים	18:28	ניו יורק	18:48	מלבורן	19:03	מדריד	18:56
תל אביב	17:31	תל אביב	18:30	לוס אנג'לס	18:46	יוהנסבורג	17:54	מרבייה	19:13
באר שבע	17:32	באר שבע	18:29	פריס	18:34	בואנוס איירס	18:35	טורונטו	19:02
חיפה	17:24	חיפה	18:29	לונדון	17:44	מוסקבה	18:16	ורשה	17:18
אילת	17:21	אילת	18:28	אמסטרדם	18:23	רומא	17:52	בלמונטה	18:23
								ליסבון	18:31

זמני הדלקת נרות ביום שישי, ט' ניסן (27.3.2026)

הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות		הדלקת נרות			
ירושלים	18:19	ירושלים	19:33	ניו יורק	18:56	מלבורן	18:52	מדריד	19:04
תל אביב	18:36	תל אביב	19:35	לוס אנג'לס	18:51	יוהנסבורג	17:47	מרבייה	19:19
באר שבע	18:37	באר שבע	19:34	פריס	18:45	בואנוס איירס	18:26	טורונטו	19:11
חיפה	18:29	חיפה	19:34	לונדון	17:56	מוסקבה	18:30	ורשה	17:13
אילת	18:25	אילת	19:32	אמסטרדם	18:36	רומא	18:00	בלמונטה	18:30
								ליסבון	18:37

זמני הדלקת נרות ביום רביעי, ערב פסח, י"ד ניסן (1.4.2026)

הדלקת נרות		צאת החג בישראל		הדלקת נרות		הדלקת נרות			
ירושלים	18:23	ירושלים	19:36	ניו יורק	19:01	מלבורן	18:45	מדריד	20:09
תל אביב	18:40	תל אביב	19:38	לוס אנג'לס	18:55	יוהנסבורג	17:41	מרבייה	20:24
באר שבע	18:40	באר שבע	19:38	פריס	19:52	בואנוס איירס	18:19	טורונטו	19:17
חיפה	18:32	חיפה	19:38	לונדון	19:05	מוסקבה	18:40	ורשה	18:39
אילת	18:28	אילת	19:35	אמסטרדם	19:44	רומא	19:05	בלמונטה	19:35
								ליסבון	19:24

זמני הדלקת נרות ביום שישי, ט"ז ניסן (3.4.2026)

הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות		הדלקת נרות			
ירושלים	18:24	ירושלים	19:38	ניו יורק	19:03	מלבורן	18:42	מדריד	20:11
תל אביב	18:41	תל אביב	19:40	לוס אנג'לס	18:57	יוהנסבורג	17:39	מרבייה	20:25
באר שבע	18:42	באר שבע	19:39	פריס	19:55	בואנוס איירס	18:16	טורונטו	19:19
חיפה	18:34	חיפה	19:40	לונדון	19:08	מוסקבה	18:44	ורשה	18:42
אילת	18:29	אילת	19:37	אמסטרדם	19:48	רומא	19:07	בלמונטה	19:37
								ליסבון	19:44

זמני הדלקת נרות ביום שלישי, ערב שביעי של פסח, כ' ניסן (7.4.2026)

הדלקת נרות		צאת החג בישראל		הדלקת נרות		הדלקת נרות			
ירושלים	18:27	ירושלים	19:41	ניו יורק	19:07	מלבורן	17:36	מדריד	20:15
תל אביב	18:44	תל אביב	19:43	לוס אנג'לס	19:00	יוהנסבורג	17:35	מרבייה	20:29
באר שבע	18:44	באר שבע	19:42	פריס	20:01	בואנוס איירס	18:11	טורונטו	19:24
חיפה	18:37	חיפה	19:43	לונדון	19:15	מוסקבה	18:52	ורשה	18:49
אילת	18:32	אילת	19:39	אמסטרדם	19:55	רומא	19:12	בלמונטה	19:41
								ליסבון	19:48

זמני הדלקת נרות ביום שישי, כ"ג ניסן (10.4.2026)

הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות		הדלקת נרות			
ירושלים	18:29	ירושלים	19:43	ניו יורק	19:10	מלבורן	17:31	מדריד	20:18
תל אביב	18:46	תל אביב	19:45	לוס אנג'לס	19:02	יוהנסבורג	17:32	מרבייה	20:31
באר שבע	18:46	באר שבע	19:44	פריס	20:06	בואנוס איירס	18:07	טורונטו	19:28
חיפה	18:39	חיפה	19:45	לונדון	19:20	מוסקבה	18:58	ורשה	18:54
אילת	18:34	אילת	19:41	אמסטרדם	20:00	רומא	19:15	בלמונטה	19:45
								ליסבון	19:51

היכל שלמה
המרכז למורשת היהדות
HECHAL SHLOMO
The Center for Jewish Heritage
Jerusalem

ההסתדרות הציונית העולמית
World Zionist Organization

קרן קימת לישראל
KKL - JNF